

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GIYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

ERKEK GÖMLEĞİ ÜRETİMİ II

ANKARA 2006

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. ERKEK GÖMLEĞİ KESİMİ	3
1.1. Model Analiz İşlemleri	3
1.2. Asgari Çalışma Talimatı Hazırlama İşlemleri	4
1.3. Kalite Niteliklerini Belirleme İşlemleri	5
1.4. Erkek Gömleği Kesim İşlemleri	6
1.4.1. Kumaşı Kesime hazırlama işlemleri	6
UYGULAMA FAALİYETİ-1	7
Kalıbı kumaşa yerleştirme	7
KONTROL LİSTESİ	8
1.4.3. Erkek Gömleği Kesim İşlemleri	9
UYGULAMA FAALİYETİ-2	10
KONTROL LİSTESİ	11
1.5. Yardımcı Malzeme Kesim İşlemleri	11
2. ERKEK GÖMLEĞİ DİKİMİ	12
2.1. Erkek Gömleği Dikim Planı Hazırlama	12
2.2. Makine Parkı Belirleme	13
2.3. Erkek Gömleği Dikimi	15
UYGULAMA FAALİYETİ-1	16
Erkek Gömleği Parçaları Hazırlama	16
KONTROL LİSTESİ	17
UYGULAMA FAALİYETİ-2	19
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	22
3. ERKEK GÖMLEĞİ SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ	22
3.1. Erkek Gömleği Son Ütüleme İşlemleri	22
3.2. Erkek Gömleği Son Kontrol İşlemleri	26
3.2.1. Duruş formu kontrolü	26
3.2.2. Ölçü kontrolü	26
3.2.3. Malzeme Uyum Kontrolü	27
3.3. Erkek Gömleğinde Kontroller Doğrultusunda Düzeltme Yapma İşlemleri	27
UYGULAMA FAALİYETİ	28
KONTROL LİSTESİ	29
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	30
4. PAKETLEME	30
4.1. Katlama Talimatı	30
4.2. Katlama İşleminde Kullanılan Malzemeler	30
4.2.1. Katlama Öncesi Kullanılan Malzemeler	30
4.2.2. Katlama Sırasında Kullanılan Malzemeler	31
4.3. Erkek Gömleğini Katlama	32
UYGULAMA FAALİYETİ	32
KONTROL LİSTESİ	36
4.4. Asorti Talimatı	37
4.5. Erkek Gömleği Asorti İşlemleri	37
4.6. Erkek Gömleği Paketleme	38
UYGULAMA FAALİYETİ-2	39
KONTROL LİSTESİ	40
MODÜL DEĞERLENDİRME	41
KAYNAKÇA	42

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD086
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	Erkek Terziliği, Erkek Giyim Modelistliği
MODÜLÜN ADI	Erkek Gömleği Üretimi II
MODÜLÜN TANIMI	Erkek gömleği kesim, dikim planı, dikim öncesi hazırlık, dikim, montaj, son ütü ve son kontrol, paketleme işlemlerinin anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	“Erkek Gömleği Üretimi I” modülünü başarmış olmak.
YETERLİK	Erkek gömleği üretmek.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam sağlandığında kalite niteliklerine uygun erkek gömleği dikimini yapabileceksiniz. Amaçlar <ul style="list-style-type: none">➤ Erkek gömleği ana ve yardımcı malzemelerinin kesimini tekniğine uygun yapabileceksiniz.➤ Erkek gömleği üretimini tekniğine uygun yapabileceksiniz..➤ Erkek gömleği son ütü ve son kontrolünü tekniğine uygun yapabileceksiniz.➤ Erkek gömleği paketleme işlemlerini tekniğine uygun yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Düz Sanayi Makinesi, Ütü. Kumaş, iplik, ütü şablonları, tela, makas, toplu iğne, çizgi taşı, erkek gömleği kalıpları.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Erkek gömleği günümüzde kullanım alanı çok geniş olan bir giysi türüdür. Gencinden yaşlısına tüm erkeklere hitap eden bu kıyafetin, erkek giysi üretiminin atağa geçmesi ile moda yelpazesinde önemli olan yerini pekiştirmiştir.

Bu modülde erkek gömlek üretiminde kesim, dikim, son kontrol, katlama ve paketleme ile ilgili bilgiler ve uygulama faaliyetlerini bulacaksınız.

Bu alan da üretim yapan atölye ve fabrikalarda almış olduğunuz bilgiler size kılavuzluk edecektir. Size düşen ise bu mesleğe gönül vermiş bireyler olarak mesleğinizde gelişmek için özveri ile çalışmak ve bu modülü başarı ile tamamlamaktır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

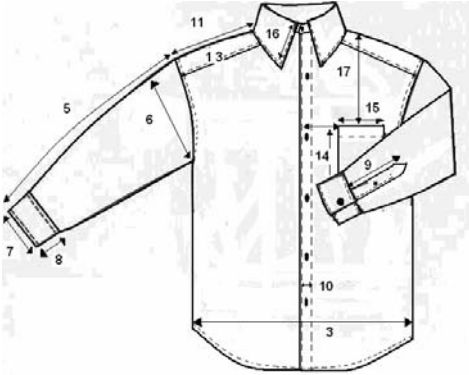
AMAÇ

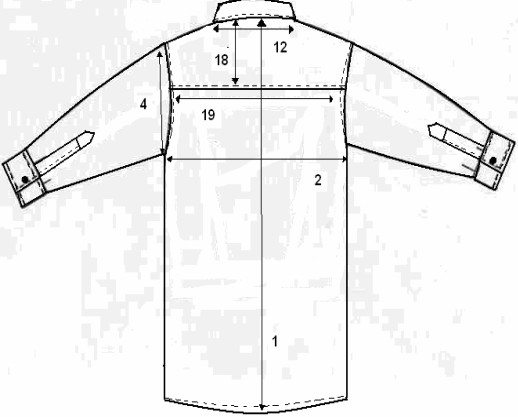
Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında; erkek gömleği ana ve yardımcı malzemelerinin kesimini tekniğine uygun yapabileceksiniz.

1. ERKEK GÖMLEĞİ KESİMİ

1.1. Model Analiz İşlemleri

MODEL ANALİZİ

Firma Adı:AYGİN	Beden Nu : 39/40	SAYFA NU:
Ürün: : Erkek Gömlek Üretimi	Tarih : 03-.05.2006	
ÖLÇÜLER		PARÇA LİSTESİ
1 Arka Orta Boy :81cm	11Om.gen:18.5cm	1. 2Adet ön beden
2 Göğüs ½ :57cm	12Yaka aç :13cm	2. 1 Adet arka beden
3 Etek ½ :57cm	13Ön roba :4 Cm	3. 1 Adet cep
4 Kol evi :27cm	14Cep boy :13.5cm	4. 4 Adet manşet
5 Kol boyu :60cm	15Cep eni :12cm	5. 2 Adet üst yaka
6 Pazu eni :23cm	16Yaka gen:7.5cm	6. 2 Adet yaka ayağı
7 Manşet boyu :25cm	17Cep yeri :25cm	7. 2 Adet yırtmaç
8 Manşet eni :6.5cm	18Arka roba :13cm	8. 2 Adet arka+ön roba
9 Apartura boy :14.5cm	19Arka roba: 47cm	9. 2 Adet kol
10 Pat genişliği : 4cm		
GRAFİK ÇİZİM		MODEL ANALİZİ
		Ön ve arka bedende çift kat robalı, ayaklı gömlek yakalı, ön sol bedende applike cepli, ön ortası açmalı patlı, ön arka etek ucu yuvarlak, takma uzun kollu, üçgen aparturalı ve manşetli, ilik düğmeli spor bir modeldir.
		MALZEMELER
		Kumaş, tela, dikiş ipliği, beden etiketi, düğme, yıkama talimatı, firma etiketi

	
SEZON :	2006 İLKBAHAR
ÜRÜN :	Erkek Gömlek Üretimi

1.2. Asgari Çalışma Talimatı Hazırlama İşlemleri

Asgari Çalışma Talimatları (Teknik Talimatlar)

Başlık	Açıklama
Bobin (iplik)	Dikim ve ilik bobini kumaşa uyumlu iplik
Etiket	Firma etiketi, arka yaka dikişinden 3 cm aşağıya robaya dikilecek. Beden etiketi örgüden çift rakam harf olacak ve yaka ortasına takılacak. % 100 BW (60 C) yıkama talimatı sol yan kapatmaya dikilecek.
Yaka	Tela kullanılacak. Gazesi 4,8 mm olacak.
Kuşak	6,4 mm gaze ile astarlanacak. Tela olacak. Kuşakta 1 adet ilik düğme olacak.
Omuz	0,8 mm baskı dikişi olacak.
Roba	Çift roba olacak. 0,8 mm baskı dikişi yapılacak.
Kol	Uzun kollu olacak. Kol takma overlok olacak. 0,8 mm baskı dikişi olacak. Apartura olacak.
Manşet	Köşeleri düz olacak. 6.5 cm genişliğinde olacak. Tela olacak. Apartura tarafında 2 adet pili olacak. Manşet gazesi 4,8 mm olacak.
Üst pat	Açmalı ön patlı olacak. Her iki tarafa 4,8 mm gaze çekilecek. Tela olacak. 6 ilik olacak.
Alt pat	2,5 cm'lik içe dönük olacak. 6 + 1 düğme olacak.
Yanlar	Yanlar overlok olacak.
Cep	Tek cep olacak. Cep takımı 0,8mm çıma olacak.
Etek	6 mm gaze ile kıvrılacak. Düz etek kıvrırma olacak.
Düğme	18" 4 delikli 10 adet (yedek var) kumaşa uygun renk düğme kullanılacak.

1.3. Kalite Niteliklerini Belirleme İşlemleri

(Toleranslar +/-)

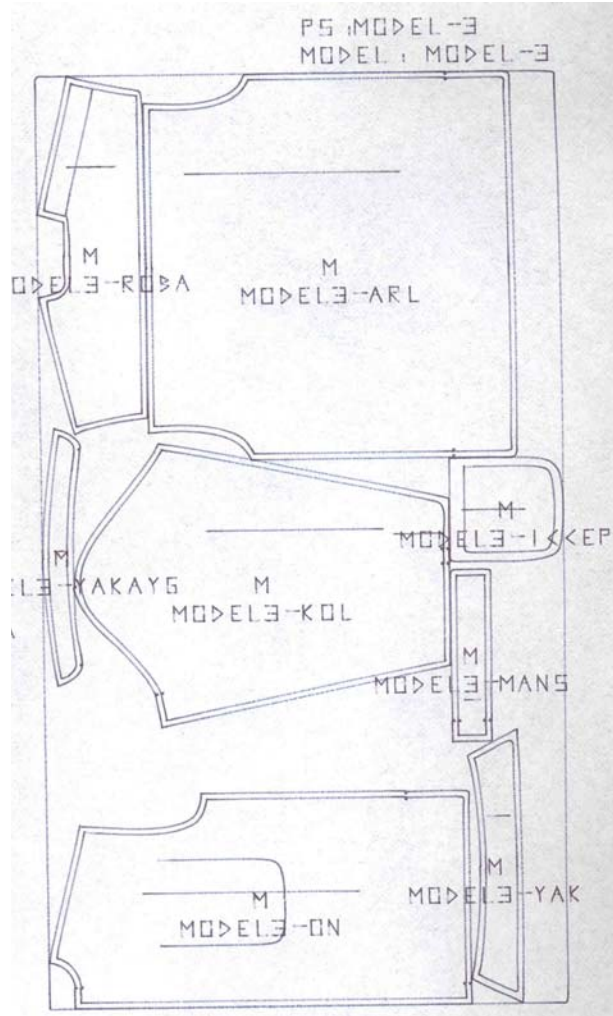
	Kalite Nitelikleri	Toleranslar	
		+	-
1	Arka ortadan boy	5	5
2	Göğüs (1/2)	5	5
3	Etek (1/2)	5	5
4	Kol evi dik olarak	3	3
5	Omuzdan manşet dahil kol boyu	5	5
6	Pazu eni (1/2)	2	2
7	Manşet boyu (uçtan uca)	3	3
8	Manşet eni	2	2
9	Apartura boyu	2	2
10	İlik patı eni	0	0
11	Omuz genişliği	2	2
12	Yaka açıklığı	2	2
13	Ön roba	1	1
14	Cep boyu	2	2
15	Cep eni	2	2
16	Yaka genişliği	0	0
17	Cep yeri	5	5
18	Arka roba	2	2
19	Arka roba genişliği	2	2

Not: Tabloda kullanılan birim mm'dir.

1.4. Erkek Gömleği Kesim İşlemleri

1.4.1. Kumaşı Kesime hazırlama işlemleri

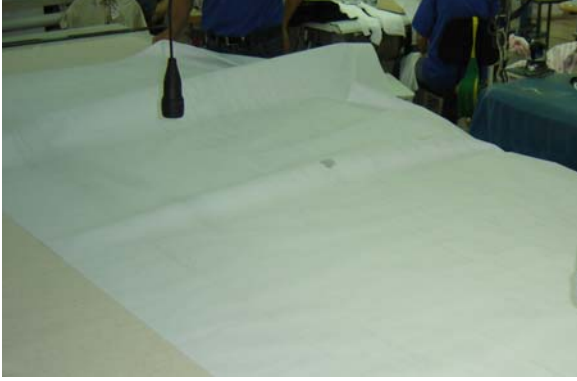

- Dikim için gerekli olan yardımcı kalıpların çıkartılması gerekir.
- Kesim, tela ve hızzar kalıplarının hazırlanması gerekir.
- İlik-düğme şablonlarının hazırlanması gerekir.
- Dikiş özelliklerine göre kalıplara çıt (işaret) atılması gerekir.
- Gerekli dikiş paylarının verilmesi gerekir.
- Tela çekme testlerinin yapılması gerekir.
- Yıkamalı mal ise gerekli testlerin yapılıp, çekme değerlerinin verilmesi gerekir.
- Pastal planının hazırlanması gerekir.

Şekil 1.1: Erkek gömleği kesim şablonları

UYGULAMA FAALİYETİ-1

Kalıbı kumaşa yerleştirme

İşlem basamakları	Öneriler
Gereken araç gereçleri çalışma ortamında hazırlayınız.	
Kumaş özelliğine göre serme yöntemini belirleyiniz.	
Pastal kağıdında kullanılabilir kumaş enini çiziniz.	
Pastal resminin en ve boy ölçülerine göre pastal atınız.	
Pastalın en üst katına pastal resmini düzgün bir şekilde yerleştiriniz. 	Pastal resmi yerleştirirken pastal boy ve enine dikkat ediniz.
Kumaşa yerleştirilen kalıpları ısı yardımıyla yapıştırınız. 	Verilen ısı derecesinin kumaşa uygun olmasına dikkat ediniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Ya da yaptığınız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Pastalınızı en ve boy yönüne dikkat ederek serim yaptınız mı?		
Serim üzerine pastalınızı D.B.İ. yönünde yerleştirdiniz mi?		
Pastal resminizi doğru yapıştırdınız mı?		
Zamanı iyi kullandınız mı?		
Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksi olduğunuz öğrenme faaliyetine dönerek öğrenme faaliyetini tekrarlayınız. Eksiğiniz yoksa bir sonraki faaliyete devam edebilirsiniz.

1.4.3. Erkek Gömleği Kesim İşlemleri

Erkek Gömleği Kesiminde Dikkat Edilecek Noktalar

Erkek gömleği kesiminde aşağıdaki noktalara dikkat edilir:

- Düz boy (zg) ipliğine ve varsa hav yönüne dikkat edilir.
- Kumaşın çizgilerine, ekose takibine ve desenli ise yönüne dikkat edilir.
- Kumaşın inceliği, kalınlığı ve esnekliğine dikkat edilir.
- Keserken pastalda verilen çizgilerin takibinin yapılması, bıçağın düzgün kullanılması gerekir.
- Kesim işleminden sonra tasnif işlemi yapılmalı ve her parça meto ile etiketlenmelidir.

UYGULAMA FAALİYETİ-2

Erkek Gömleği Kesimi

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Pastal planı yapıştırılmış pastalı önce dik bıçak ile kabaca kesiniz.</p> 	<p>Kesime başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerinizi alınız.</p>
<p>Kaba kesim yapılan parçaların kenarlarındaki fazlalıkları hızar ile ince kesim yaparak atınız.</p> 	<p>Kumaş kesiminde, kalıplar önce düzgün bir şekilde kumaşa yerleştiriniz.</p>
<p>Kesilen parçaları eşlemek için gruplandırınız.</p>	
<p>Gruplarınıza meto yapıştırınız.</p>	

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Ya da yaptığınız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Kesim sırasında güvenlik önlemlerinizi aldınız mı?		
Pastalınızın kaba kesimini doğru yaptınız mı?		
İnce kesiminizi doğru yaptınız mı?		
Kesilen parçalarınızı doğru grupladınız mı?		
Gruplarınızı doğru metoladınız mı?		
Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksik olduğunuz öğrenme faaliyetine dönerek öğrenme faaliyetini tekrarlayınız. Eksiğiniz yoksa bir sonraki faaliyete devam edebilirsiniz.

1.5. Yardımcı Malzeme Kesim İşlemleri

Kumaş kesim işlemlerinde olduğu gibi, pastal hazırlayarak hızar ile tela kesimini yapınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında; erkek gömleği üretimini tekniğine uygun yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Erkek gömleği dikim planı ve makine parkuru hakkında araştırma yaparak rapor haline getiriniz ve sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. ERKEK GÖMLEĞİ DİKİMİ

2.1. Erkek Gömleği Dikim Planı Hazırlama

SEZON	2006 İLKBAHAR
ÜRÜN	ERKEK GÖMLEK ÜRETİMİ
DİKİM TALİMATI Model analizi Ön + arka roba çift katlı Ayaklı gömlek yakalı Ön sol bedende aplike cepli Ön ortası açmalı patlı Dikiş payları Kumaştan kesilen parçalarda: Tüm beden de ve kolda dikiş payı 1 cm kullanılacaktır. Üst Dikişler Yaka, manşet :4.8cm Etek :6mm Roba, omuz, kol, manşet, cep :8mm Üst pat :5mm Malzeme Kumaş, tela, dikiş ipliği, beden etiketi, düğme, yıkama talimatı, firma etiketi	
BİÇİM TANIMLAMA Model analiz föyünde görüldüğü gibi tüm kenarlar kumaş renginde iplik ile çima ve gaze dikişleri ile süslenecektir	
HAZIRLAYAN	

2.2. Makine Parkı Belirleme

Makinelerin üretilen ürüne göre, zamandan tasarruf etmek için dikim işlem basamakları göz önünde bulundurularak sistemli şekilde düzenlenmesine makine parkı denir.

Dikim planı yaparken önce modele göre hangi işlemlerin yapılacağı belirlenir. Ardından bu işlemlerin kaç kişi ile, kaç makinede ve hangi makinelerde, ne kadar sürede yapılacağı belirlenir. Dikim planı yaparken ve makine parkurunu belirlerken, en az kişi ile en fazla işin nasıl üretileceği hesaplanmalıdır. Ayrıca alınan etüt süreleri içerisinde işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

Makine parkı düzenlenirken göz önünde bulundurulması gerekenler

- Makine parkı iş akışına uygun düzenlenmelidir.
- Bant akışını engelleyecek, aksatacak ya da yavaşlatacak düzenlemelerden kaçınılmalıdır.
- Makine parkı düzenlemede çalışanların geçiş alanını daraltmamaya dikkat edilmelidir.
- Ergonomik bir çalışma ortamı hazırlanmasına dikkat edilmelidir.

Verilen Modele Uygun İşletmenin Uygulaması Gereken Makine Parkı Düzeni

İşlem	İşlem Basamakları	Makine
1	Yaka tulumlama	Bıçaklı düz dikiş
2	Yaka çevirme	Çevirme otomatı
3	Yaka form pres	Yaka pres
4	Yaka gaze	Düz dikiş
5	Yaka kuşağı (yaka ayağı) alt kenar kıvrırma	Düz dikiş
6	Yaka kuşağı alt kenar regula	Elde işlem
7	Yaka kuşağını yakaya takma	Düz dikiş
8	Yaka kuşağı tulumlama	Bıçaklı düz dikiş
9	Yaka orta çıma	Düz dikiş
10	Yaka üç nokta işaret	Elde işlem
11	Pat oluşturma	Pat kıvrırma aparatı
12	İlik patı pres	Tela pres
13	Düğme patı oluşturma ütü	Ütü
14	Düğme patı oluşturma	Düz dikiş kıvrırma
15	Cep ağzı kıvrırma ütü	Ütü
16	Cep ağzı kıvrırma	Düz dikiş
17	Cep form ütü	Ütü
18	Cep takma	Düz dikiş
19	Ön beden eşleme (regula)	Elde işlem
20	Arka roba etiket takma	Düz dikiş
21	Arka roba takma	Düz dikiş
22	Arka roba ütü regula	Ütü
23	Yıkama talimatı dikme	Düz dikiş
24	Kol alt yırtmaç kıvrırma	Düz dikiş
25	Apartura form ütü	Ütü
26	Apartura takma	Düz dikiş
27	Manşet ağzı kıvrırma	Düz dikiş
28	Manşet tulumlama	Bıçaklı düz dikiş
29	Manşet çevirme	Elde işlem
30	Manşet form ütü	Ütü
31	Manşet gaze	Düz dikiş
32	Omuz çatma	Düz dikiş kıvrırma
33	Kol takma	Overlok (5 iplikli)
34	Kolevi çıma	Düz dikiş
35	Yakayı bedene takma	Düz dikiş
36	Etiketli yaka kapatma	Düz dikiş
37	Yan kapama	Overlok (5 iplikli) kıvrırma
38	Manşeti kola takma	Düz dikiş
39	Düz etek kıvrırma	Düz dikiş kıvrırma
40	Üst pat ilik açma	İlik makinesi
41	Alt pat düğme işaret	Elde işlem
42	Alt pat düğme dikme	Düğme otomatı
43	Yaka kuşağı ilik açma	İlik makinesi
44	Yaka kuşağı düğme dikme	Düğme otomatı

2.3. Erkek Gömleği Dikimi

Erkek Gömleği Dikim ncesi Hazırlık İşlemlerini Yapma

Regulanın Tanımı ve Amacı

Regula, kaba kesim yapıldıktan sonra istenen işleme uygun olarak yapılan ikinci bir işlemden sonra, istenen kalıba göre ince kesim yapmaktır.

Regula, fazlalıkları kesmektir.

Bazı durumlarda (fazla kat atıldığında) kesimde alttaki kat kayabilir. Bu kısmın fazlalıklarının kesilmesine regula denir.

Manşet, yaka, yaka kuşacı (yaka ayağı) tulumlamada bıçaklı düz dikiş makinesi kullanılırsa, otomatik regula olur. Aksi takdirde makasla fazlalıkların alınması gerekir.

Cep kenarlarının kıvrılmasında ütü şablonu kullanılırsa, kıvrırma payı dışında kalan kısım makasla kesilir.

UYGULAMA FAALİYETİ-1

Erkek Gömleği Parçaları Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
Apartura dikim işlemleri	
Apartura form ütüsünü yapınız.	
Kol alt yırtmacı kıvrınız.	
Aparturayı kola takınız.	Apartura ucu bir kolda hangi yöne doğru dikilmişse, diğer kolda tersi yöne doğru dikilir.
Manşet dikim işlemleri	
Manşet ağzını kıvrınız.	Manşet ağzını (telaya yakın kısım) tela dış kısmında kalacak şekilde kıvrınız.
Manşeti tulumlayınız.	
Manşeti çeviriniz.	Manşet telası iç kısmında kalacak şekilde manşeti çeviriniz.
Manşet form ütüsünü yapınız.	Ütü ısısına dikkat ediniz.
Manşet ağzı dikişini yapınız.	
Manşete ilik açınız.	İlik yeri işaretlerine göre ilik açınız.
Manşete düğme dikişini yapınız.	Düğme yeri işaretlerine göre düğme dikişini yapınız.
Cep dikim işlemleri	
Cep ağzını kıvrınız.	Cep kenarlarında iplik kalmamasına dikkat ediniz.
Cep form ütüsünü yapınız.	Ütü ısısına dikkat ediniz.
Pat dikim işlemleri	
Pat telasını yapıştırınız.	
Pat form ütüsünü yapınız.	
Pat kenar gazesini dikişini yapınız.	
Ön beden pat regula işlemini yapınız.	
Yaka dikim işlemleri	
Yaka ve yaka kuşağını telalattınız.	
Yaka tulumlama işlemini yapınız.	
Yaka çevirmek	Yaka uçlarının düzgün olmasına dikkat ediniz.
Yaka form presini yapınız.	
Yaka baskı dikişini yapınız.	
Yaka kuşağı (yaka ayağı) alt kenarını kıvrınız.	
Yaka kuşağı alt kenara regula yapınız.	Yaka kuşağı alt kenarında iplik kalmamasına dikkat ediniz.
Yaka kuşağını yakaya takınız.	
Yaka kuşağı tulumlama işlemini yapınız.	
Yaka orta çımasını yapınız.	
Yaka üç nokta işaretini alınız.	

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Yada yaptığınız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Apartura form ütüsünü doğru yaptınız mı?		
Kol alt yırtmacını doğru kıvırdınız mı?		
Aparturayı kola tekniğine uygun taktınız mı?		
Manşet ağzını doğru kıvırdınız mı?		
Manşeti tekniğine uygun tulumladınız mı?		
Manşeti doğru çevirdiniz mi?		
Manşet ağzını diktiniz mi?		
Manşete doğru ilik açtınız mı?		
Manşete doğru düğme diktiniz mi?		
Cep ağzını düzgün kıvırdınız mı?		
Cep form ütüsünü düzgün yaptınız mı?		
Pata düzgün tela yapıştırdınız mı?		
Patı düzgün diktiniz mi?		
Yakaya telanızı düzgün yapıştırdınız mı?		
Yakayı düzgün tulumladınız mı?		
Yakayı doğru çevirdiniz mi?		
Yaka form ütüsünü düzgün yaptınız mı?		
Yaka kuşağının alt kenarını düzgün kıvırdınız mı?		
Yaka kuşağının alt kısmını regula yaptınız mı?		
Yaka kuşağını yakaya doğru taktınız mı?		
Yaka kuşağını doğru tulumladınız mı?		
Yaka orta çımasını düzgün çektiniz mi?		
Yaka üç nokta işaretini doğru aldınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksik olduğunuz öğrenme faaliyetine dönerek öğrenme faaliyetini tekrarlayınız. Eksiğiniz yoksa bir sonraki faaliyete devam edebilirsiniz.

Erkek G6mleği Montaj İşlemleri

Roba Tanımı

Roba, arka veya 6nde isteğe bağlı olmak 6zere yaklaşık 12-15 cm uzunluğunda, 6nu veya arkayı ikiye b6len parçadır. Genelde iki parçadan oluşur.

şekil 2.1: Roba (dışa bakan kısmı)

şekil 2.1: Roba (içe bakan kısmı)

UYGULAMA FAALİYETİ-2

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Robayı bedene takma işlemleri</p> <p>Arka roba etiket takınız.</p> 	<p>Arka roba etiket takma: Etiket, müşterinin isteği doğrultusunda ve etiketin çeşidine göre 2 veya 4 yönünden robanın ortasına düz dikiş makinesinde dikilir. Ortayı bulmak için robadaki çentikten (işaretten) yararlanılır.</p>
<p>Roba ve bedeni, üzerlerindeki çentiklere göre birleştiriniz.</p> 	<p>Arka roba takma: Robanın etiketli parçası içte kalacak şekilde diğer roba parçası ile düz dikiş makinesinde dikilir ve üstünden baskı dikişi yapılarak bedene birleştirilir. Bu iki işlem aparat yardımıyla eş zamanlı olarak yapılır. Robayı bedene takarken, roba ve beden üzerindeki çentiklerin üst üste gelmesine dikkat edilir.</p>
<p>Arka roba ütü regulasını yapınız.</p> <p>Robanın diğer kısımlarını da ön bedele aynı şekilde birleştiriniz.</p> 	<p>Ütü ısısına dikkat ediniz.</p>
<p>Yakayı bedene takma işlemleri</p> <p>Yakayı telanın etrafından bedenle birleştiriniz.</p>	

Yaka paylarını çitlatınız.	
Yaka kapama işlemini yapınız	
Kolu bedene takma işlemleri	
Kolun ve beden işaretlerine dikkat ederek kolu takınız.	
Kol evi çıma gaze dikişleriniz yapınız.	
	
Kol altı ve yan dikişi birleştirme işlemleri	
Kol altı ve yan dikişleri işaretlerine dikkat ederek birleştiriniz.	
Yan dikiş paylarını overlok ile birleştiriniz.	Düzgün dikiş yapınız. Gerekli ise yıkama talimatı etiketini dikiş yapınız.
Yan gaze dikişlerini yapınız.	
Hazırlamış olduğunuz manşeti kola takınız.	
Manşet kapamasını yapınız.	
Etek ucunu temizleme işlemleri	
	Etek kıvrırma: Gömleğin ön ve arka beden alt bölümleri düz dikiş makinesinde aparat yardımıyla istenilen ölçülerde (5 mm, 8 mm, 1 cm gibi) kıvrılarak dikilir. Aparat kumaşı üç kat kıvrarak temiz kıvrırma yapar. Etek kıvrırma modele göre düz veya yuvarlak olur.
Etek ucunu kıvrınız.	Etek kıvrırma şeklinin, asgari çalışma talimatlarına uygun olmasına dikkat ediniz.
	

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Ya da yaptığınız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Yakayı bedene doğru taktınız mı?		
Yaka paylarını tekniğe uygun çıtlattınız mı?		
Yaka kapama işlemini doğru yaptınız mı?		
Kolu bedene doğru taktınız mı?		
Kol evi çıma gaze dikişlerini düzgün yaptınız mı?		
Kol altı ve yan dikişi tekniğine uygun birleştirdiniz mi?		
Yan dikiş payları temizliğini doğru yaptınız mı?		
Yan dikiş ve kol altı gaze dikişlerini doğru yaptınız mı?		
Manşeti kola tekniğine uygun taktınız mı?		
Manşet kapamasını doğru yaptınız mı?		
Etek ucu kıvrırma işlemini tekniğine uygun yaptınız mı?		
Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksik olduğunuz öğrenme faaliyetine dönerek öğrenme faaliyetini tekrarlayınız. Eksiğiniz yoksa bir sonraki faaliyete devam edebilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında; erkek gömleği son ütü ve son kontrol tekniğini öğrenerek gerekli düzeltmeleri yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Piyasada erkek gömleği üretimi yapan işletmelerde son ütü işleminde kullanılan ütü çeşitlerini araştırınız. Edindiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız

3. ERKEK GÖMLEĞİ SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ

3.1. Erkek Gömleği Son Ütüleme İşlemleri

Erkek gömleği ütüleme işlem sırası aşağıdaki gibidir:

- Yaka
- Ön beden
- Arka beden
- Kollar

Yakaya, ütü haricinde yaka-form makinesinde de form kazandırılabilir. Bunun için yakanın içine karton bir kalıp konur ve yaka form-pres makinesinde işleme sokulur.

Resim 3.1: Yaka ütüleme işlemi

Resim 3.2: Karton kalıbın yakaya yerleştirilmesi

Resim 3.3: Yaka-form

Resim 3.4. Ön beden ütüleme işlemi

Resim 3.5: Arka beden ütüleme işlemi

Resim 3.6: Kol ütüleme işlemi

Erkek Gömleği Ütülemede Dikkat Edilecek Noktalar

- Kumaşın tutumuna bağlı olarak buhar seviyesine dikkat edilir.
- Kumaşta esneme, salma, çekme olmamasına dikkat edilir.

3.2. Erkek Gömleği Son Kontrol İşlemleri

3.2.1. Duruş formu kontrolü

Canlı mankene giydirilerek gömleğin duruşuna bakılır. Aşağıdaki noktalara dikkat edilir:

- Gömleğin genel görünümü
- Yakanın dönük olup olmadığı
- Kolların bedenle ve birbirleriyle uyumu
- Manşetlerin kol ve birbirleriyle uyumu
- Aparturaların birbirleriyle uyumu
- Düğme ve ilik yerlerinin uyumu
- Cebin düzgünlüğü
- Omuz, kol, etek ve yan dikişlerin düzgünlüğü
- Kırışıklık (t kalitesi)
- Leke olup olmadığı
- Kumaş hatası

3.2.2. l kontrolü

Model föyündeki ölülere ve toleranslara göre l kontrolü yapılır. l toleransları yarım bedeni aşmamalıdır.

Resim 3.7: l kontrolü

3.2.3. Malzeme Uyum Kontrolü

Kullanılan ana ve yardımcı malzemelerin uyumuna bakılır. Aşağıdaki noktalara dikkat edilir:

- Etiketlerin kumaşla uyumu
- Düğmelerin uygunluğu
- Yaka telasının uygunluğu
- Kumaşın uygunluğu

3.3. Erkek Gömleğinde Kontroller Doğrultusunda Düzeltme Yapma İşlemleri

Kalıpta düzeltme

Yeni çıkan kalıptan bir adet numune dikilir. İlk numune ve beden seti hazırlama aşamalarında, müşteri isteklerine göre kalıpta düzeltme yapılabilir. Duruş formu kontrolünde ve ölçü kontrolünde ortaya çıkan hatalar kalıptan kaynaklanıyorsa kalıpta düzeltme yapılır.

Malzemedeki değişiklik yapma

Gömlek üzerindeki malzeme uyum kontrolünde görülen uyumsuz veya kalitesiz malzemeler değiştirilir.

Dikiş tekniklerinde değişiklik

Duruş formu kontrolü ve ölçü kontrolünde ortaya çıkan hatalar dikimden kaynaklanıyorsa dikiş tekniklerinde değişiklik yapılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ütü ayarlarınızı kumaş cinsine göre yapınız	
Yaka formuna dikkat ederek ütöleyiniz.	
Ön bedenleri düzgünce ütöleyiniz.	
Arka bedeni düzgünce ütöleyiniz.	
Kolları düzgünce ütöleyiniz.	Temiz ve düzenli çalışınız
Zamanınızı iyi kullanınız.	

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Ya da yaptığımız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Ütü ayarınızı kumaş özelliğine göre ayarladınız mı?		
Yakayı tekniğine uygun ütülediniz mi?		
Ön bedenleri tekniğine uygun ütülediniz mi?		
Arka bedeni tekniğine uygun ütülediniz mi?		
Kolları tekniğine uygun ütülediniz mi?		
Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
Zamanınızı iyi kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığımız değerlendirme sonunda eksik olduğunuz öğrenme faaliyetine dönerek öğrenme faaliyetini tekrarlayınız. Eksiğiniz yoksa bir sonraki faaliyete devam edebilirsiniz

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında; talimatlara uygun paketleme işlemi yapabileceksiniz.

4. PAKETLEME

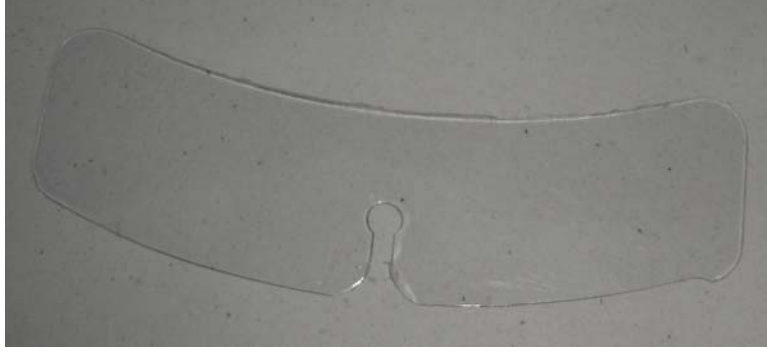
4.1. Katlama Talimatı

Pelur ve karton kullanılarak katlama aparatıyla katlanacak.

4.2. Katlama İşleminde Kullanılan Malzemeler

4.2.1. Katlama Öncesi Kullanılan Malzemeler

Yaka keleşi

Resim 4.1. Yaka Keleşi

Resim 4.2. Yaka Çemberi

Yaka kartonu

Resim 4.3. Yaka kartonu

Katlama kartonu

Resim 4.4. Katlama kartonu

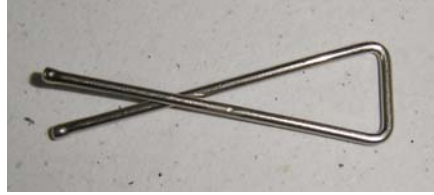
4.2.2. Katlama Sırasında Kullanılan Malzemeler

Toplu iğne

Resim 4.5. Toplu iğne

Tutturma klipsi

Resim 4.6. Tutturma klipsi

Firma etiketi

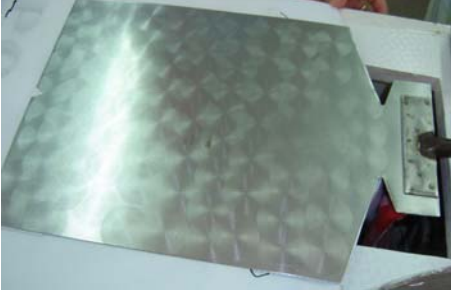
Resim 4.7. Firma etiketi

4.3. Erkek Gömleğini Katlama

UYGULAMA FAALİYETİ-1

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Gömlek katlamada kullanacağınız malzemeleri hazırlayınız.</p> <p>Yaka emberi ve kelebeğini yakaya yerleştiriniz.</p> 	
<p>Gömleğin arkasını çevirerek pelur koyunuz.</p> 	
<p>Arkasına pelur konmuş gömlek</p> <p>Pelurun üstüne katlama kartonu koyunuz.</p> 	
<p>Arkasına katlama kartonu yerleştirilmiş gömlek</p> <p>Katlama kartonunun üstüne katlama aparatı</p>	

kapatarak sol kol ortasına kadar katlama aparatı üzerine döndürünüz.

Sol kolu ortasından kendi üzerine katlayınız.

Sağ kolu katlama aparatı üzerine katlayarak sağ kol omuz hizasından sol kola tutturma klipsi ile tutturunuz.

Sağ kolu kendi üzerinde iki kere katlayınız.

Bedeni alttan katlama aparatı üzerine katlayınız.

Gömlek katlama aparatını çıkartınız.

Gömleğin yanlarına tutturma aparatlarını takınız.

Not: Bu katlama şeklinin dışında, manşetlerden biri dışarıda gözükecek şekilde de katlama yapılabilir. Kısa kolda da mutlaka bir kol dışardan görünecek şekilde katlama yapılmalıdır.

Resim 4.8: Katlanmış gömlek

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Ya da yaptığınız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Gömlek katlamada kullanacağınız malzemeleri hazırladınız mı?		
Yaka çemberi ve kelebeğini yakaya doğru taktınız mı?		
Gömleğin arkasına peluru doğru yerleştirdiniz mi?		
Pelur üzerine katlama kartonunu doğru yerleştirdiniz mi?		
Karton üzerine katlama kartonunu doğru koyarak sol kolu tekniğine uygun katladınız mı?		
Sağ kolu katlama aparatı üzerinde tekniğine uygun katladınız mı?		
Tutturma klipslerini doğru tutturdunuz mu?		
Bedeni tekniğine uygun katladınız mı?		
Katlama aparatını çıkarttınız mı?		
Gömleğin yanlarına tutturma aparatlarını doğru taktınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksik olduğunuz öğrenme faaliyetine dönerek öğrenme faaliyetini tekrarlayınız. Eksiğiniz yoksa bir sonraki faaliyete devam edebilirsiniz

4.4. Asorti Talimatı

BEDEN DAĞILIMI					
	Beden Ölçüleri				
	37 / 38	39 / 40	41 / 42	43 / 44	45 / 46
Beyaz renk	-	160	160	160	80
Mavi renk	80	160	160	80	-

ASORTİ						
	Beden Ölçüleri					
	37 / 38	39 / 40	41 / 42	43 / 44	45 / 46	Toplam
Beyaz renk	-	2	2	2	1	7
Mavi renk	1	2	2	1	-	6

4.5. Erkek Gömleği Asorti İşlemleri

Yan yana asortileme

Resim 4.9: Yan yana asortileme

Üst üste asortileme

Resim 4.10: Üst üste asortileme

4.6. Erkek Gömleği Paketleme

Paketleme işlemi firmanın talimatları doğrultusunda yapılabilir. Aşağıda bir paketleme talimatı örneği görülmektedir.

Paketleme Talimatı: Gömlekler baskısız ithal poşetle poşetlenecek. Baskısız firma kolisine konacak. Her bir asorti birer küçük koliye konacak. Her iki asorti (2 küçük koli) bir büyük koliye konacak.

UYGULAMA FAALİYETİ-2

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Gömleğe firma etiketini takınız.</p> 	
<p>Gömleği poşet içerisine yerleştiriniz.</p> 	
<p>Poşetin ağzını kapatınız.</p> 	<p>İstenirse poşet üstüne barkod veya artikel / beden/renek kodları içeren etiket yapıştırılır.</p>
<p>Poşetleri kolileyiniz.</p>	<p>Asorti talimatlarına uyunuz.</p>

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Ya da yaptığınız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Gömlek etiketini doğru taktınız mı?		
Gömleği poşet içerisine doğru yerleştirdiniz mi?		
Poşetin ağzını dikkatli kapattınız mı?		
Poşetleri tekniğine uygun kolilediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksik olduğunuz öğrenme faaliyetine dönerek öğrenme faaliyetini tekrarlayınız. Eksiğiniz yoksa bir sonraki faaliyete devam edebilirsiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modül içindeki faaliyetleri başarı ile tamamladıysanız öğretmeninizle iletişim kurarak bir sonraki modüle geçebilirsiniz.

KAYNAKÇA

- Arko Tekstil’de (İzmir) yapılan araştırmalar (İlgili kişiler Arif KIZILDAĞ ve Mert KIZILDAĞ).
- Berkem Tekstil’de (İzmir) yapılan araştırmalar (İlgili kişiler Nail DEMİRKAZIK, Mustafa GÜZELTAŞ ve Demet ÖZCAN).
- **Hazır Giyim Uygulama**, Rüştü Uzel Anadolu Hazır Giyim-Deri Hazır Giyim Meslek Lisesi Türk-Alman Teknik İşbirliği Projesi, 1. Baskı, İstanbul. 1993
- YAKARTEPE, Mehmet.; YAKARTEPE Zerrin. **Konfeksiyon Teknolojisi Kumaş’tan–Hazırgiyim’e** (10 Cilt), T.K.A.M. Tekstil ve Konfeksiyon Araştırma Merkezi Yayınları, 1. Baskı, İstanbul .1995